

Skol/förskolegårdsprojektet 2004-2006

Lägesrapport jan 2007

Syfte enligt projektbeskrivning

Syftet är att utveckla förskolegårdarna och skolegårdarna inom Nynäshamns kommun så att de kan bidra till att barnen får nära naturupplevelser och ökad kunskap om ekologi, kretslopp, växter och djur. Vidare ska de fylla barnens och elevernas behov av motorisk träning, lek, fysisk aktivitet, upptäckarglädje, kreativitet, lugn och ro mm. Detta är särskilt viktigt när barngrupperna och klasserna blir allt större, eftersom gården ofta ersätter naturen som en plats för barnen och eleverna att leka och göra upptäckter när förskolepersonal och lärare inte har möjlighet att ta med sig barn och elever utanför gården i samma utsträckning som förr.

Lärdomar hittills

Pengarna till projektet har genererat mer än det som anslagits genom arbete av framförallt föräldrar. Kreativiteten, arbetsviljan och glädjen att få vara med och hjälpa till har varit mycket stor bland föräldrarna. På detta vis har också den sociala kontakten mellan föräldrar och mellan personal och föräldrar ökat.

Varje resultatenheter har ansvarat för sina pengar. Skolor och förskolor har fått begära pengar från sina respektive chefer. Naturskolans roll har varit att inspirera, ordna utbildningar, sprida goda exempel och förmedla de senaste forskningsresultaten för att öka kunskapen om de goda utemiljöerna. Naturskolan har inte haft något mandat att styra över hur pengarna i slutändan har använts.

Med denna rapport som underlag kan vi konstatera att tanken om "utveckling" av gårdarna har kommit i skymundan. Åtgärderna får i många fall betraktas som upprustning och återställande av en baskvalitetsnivå. Bakgrunden till detta är givetvis många år med eftersatt underhåll och lågt prioriterade utemiljöer. När detta projekt är slut bör vi ändå ha uppnått en rimlig basnivå när det gäller lekutrustning och säkerhet på gårdarna vilket innebär att det är nu som själva utvecklingsarbetet kan påbörjas.

Projekttidens slut och framtiden

Projektet är egentligen slut från 1 januari 2007 men eftersom det finns mycket pengar kvar som inte använts ännu kommer mycket att hända även under 2007. Att det finns pengar kvar beror inte på bristande behov utan på att planeringsarbetet har tagit längre tid än beräknat. Planering av arbetet har skötts i skolornas eller förskolornas "utegrupper" som oftast består av personal, elever och föräldrar. Den demokratiska processen tar tid och det är ett bra sätt för eleverna att vara med i en verklig demokratisk beslutsprocess och få uppleva demokrati i praktiken. En slutlig projektdokumentation med utvärdering bör därför inte göras förrän de anslagna pengarna är slut.

För framtiden behövs emellertid fortsatt ekonomiskt stöd för utveckling av gårdarna. Utvecklingsarbetet bör inriktas på utemiljöer som stimulerar till pedagogiskt utnyttjande av gården, ökad fysisk aktivitet och fantasifull lek samtidigt som risken för kraftig UV-exponering ska minska.

Pengar som anslås för framtiden bör öronmärkas och rubriceras som "utveckling av skol- och förskolegårdar". Dessa pengar kan förslagsvis fördelas av Naturskolan i samråd med Fastighetsförvaltningen.

Inkomna redovisningar från skolor och förskolor till och med december 2006

Viaskolans resultatenhet

Torö skola

Detta har införskaffats och satts upp:

- en klätterställning
- skärmar av trä för kojbygge och vindskydd
- ett cementrör att krypa genom
- en gungbräda
- en klätterställning med rutschkana
- fågelbogunga (gunga för flera barn)
- balansbräda

Kostnaderna för detta har varit ca 69000 kr.

Torö skola

Viaskolan

Detta har gjorts eller införskaffats:

- renoverat det gamla ”gröna rummet” (vattenpump, pilar, växter och insprängningsskydd)
- nya gröna rummet anlades
- uteleksaker, stylvor, hinkar, bandymål, bandyklubbor
- uteschack
- nya mål till fotbollsplanen
- nät till gamla fotbollsmålen och basketkorg
- cykelställ
- nytt lekhus och sandlåda
- klätterväggghus
- två pingisbord
- målade matteorm på asfalten
- utemöbler
- kontinuerligt underhåll av skolgårdsgruppen (elever, föräldrar och personal)

Åtgärder under 2006 gjordes till en kostnad av 177000 kr.

Viaskolan

Svandammens resultatenhet

Svandammsskolan

Detta har gjorts eller införskaffats

- lekställning
- gungbräda
- sand
- sittmöbel med tak
- staket och slipers åtgärdade
- avloppsbrunnar rensade
- lagat linbana, klätterrep och basketkorg

Fjärden

Har fått nya utemöbler och trall.

Sandskogens förskola

2004 byggdes en terrass utanför en avdelning, en glasskiosk, en tvåvåningskoja (borg) och en snickarbänk för utomhusbruk. Dessutom utfördes underhåll såsom att rensa rabatter, sopa, kratta och städa.

2005 byggdes en träflotte och ställningar till två vattentunnor. Dessutom utfördes reparationer av glasskiosk och tåg, oljning av trämöbler och staket, målning av staket och gjutjärnssoffor. En basketkorg sattes upp. Det har rensats, sopats och krattats.

2006 byggdes en koja, glasskiosken kasserades, balansgång av brandslangar sattes upp, borgen lagades, lekstuga flyttades. Rensning av rabatter, sopning, krattning och städning utfördes också. Pengarna användes under 2006 till ett lågt staket för småbarnen, Gunnebstängsel för inhägnad, klätterställning med rutschbana och EU-matta, trädäck med lågt staket som bygghörna och förlängning av trädäck med stensmjölgång för cykling.

Sandskogens förskola

Gröndals resultatenhet

Ankarets förskola

75000 kr gick till ett nytt staket runt gården. Pengarna har alltså inte använts till utveckling av gården såsom det beskrivs projektbeskrivningen (se syftet ovan). 2005 sattes dock en pilkoja och en pildunge.

Ankarets förskola

Humlans förskola

Humlans förskola öppnade under projekttiden och har endast fått nödvändiga åtgärder gjorda för att överhuvudtaget kunna användas av barnen.

Midgårds förskola

Några pengar har inte använts ännu men arbetet kommer att påbörjas under 2007.

Midgårds förskola

Humlegårdsskolan

Detta har gjorts eller införskaffats:

- 8 meter lång rutschkana
- Två cementrör att krypa genom
- 11 stora naturstenar
- Ett cykelförråd
- En damm har grävts och cementerats
- Båten har renoverats
- Ny välkomstskylt tillverkats
- Stenar och asfalt har målats
- Tampar för klättring vid båten
- Ny sittgrupp vid entrén till fritids
- Grusat rabatter så att barnen kan leka mellan buskarna
- Nya voltstänger
- Målat och lagat staket och lekredskap
- Två fotbollsmål
- Ny matjord till rabatter
- Rabatt nedanför idrottshallen, jord ersatts med sand och blå stenar satts fast med torrcement.
- Stora eken höggs ner och gungorna flyttades och ytan gjordes om till parkeringsplats.

Gröndalsskolan

Inköp

- Ny fotbollsplan med nya mål 10000 kr + montering 5000 kr
- Gungbräda 6500 kr + montering 5000 kr
- Klätterrep 5000 kr (inkl montering)
- Karusell 17500 + montering 5000
- 4 sittgrupper med tak 10000 kr
- Gröndalsskolans skylt 8000 kr
- Sandlåda ca 4500 kr

Renovering

- linbana 2000 kr
- staket runt gungor 2500 kr
- fotbollsmål (nya nät) 3000 kr
- spalje med blomlådor vid ingång 5000 kr

Övrigt

- Förflyttning av cykelställ 1000 kr
- Sand till gungor, voltstänger, längdhoppsgrop 4000 kr
- Borttagande av skadade buskar och kantstenar, påfyllning med singel 1000 kr
- Utepingisbord
- Bygglekplats
- Rabatter och stenar till stora ingången 10000 kr

Ösmo resultatenheter

Hallängens förskola

2004 monterades det nyinköpta växthuset. Föräldrar hjälpte till att gjuta och montera. Trädgårdslandet utökades och ett litet staket byggdes runt. Det byggdes två stora leksaklådor för utomhusbruk. Trafikskyltar tillverkades och övergångsställe målades. En bensinpump sattes upp. Allt gjordes under en gårdsfest i maj.

2005, under gårdsfesten, byggde föräldrarna staket på framsidan och en trappa till rutschkanan. Det köptes trädgårdsredskap, vattenslang på snurrvinda och plantor.

2006 skulle det finnas 9000 kr kvar av pengarna men de återfanns inte. Det köptes trots det en bänk till växthuset, ett planteringsbord och plantor. Föräldrarna byggde två hästar och en motorcykel av stora stockar. Ett träd mottogs under hösten.

Vansta förskola

2004 anlätades landskapsarkitekten Anna Lenninger som ritat förslag till åtgärder på förskolegården. Kostnad 5000kr.

På gårdsdagar tillsammans med föräldrar har man planterat en syrenberså, flyttat rutschkanor, byggt ut sandlådan, lagt ut bildäck, byggt staket runt sandlåda och byggt kompost. Kostnader för dessa åtgärder har inte betalats med projektpengarna.

Breddals förskola

- Vindskydd vid eldstaden byggdes.
- En vattentrappa med flow-skålar konstruerades i cement med handdriven vattenpump.
- Odlingslådor och blomlådor med spalje har byggts.
- Fem ljugarbänkar har ställts ut på olika platser på gården.
- En äventyrspark har anlagt.
- En klättervägg har byggts på befintlig gungställning
- Uteborden har rustats upp.

Vanstaskolan

Detta har gjorts:

- Tre lusthus har köpts och satts upp 30000 kr
- Två lekstugor har köpts och satts upp 10000 kr
- Renovering av klätterplank 10000 kr
- 4 fotbollsmål
- Stora stockar har lagts ut

- Stora stenar har lagts ut
- Vaghinder har satts upp för att förhindra genomfartstrafik på skolgården

Vanstaskolan

Sorunda resultatenhet

Sunnerby förskola

Av pengarna har endast 500 kr använts hittills men arbetet kommer att fortsätta under 2007. Under 2006 byggdes komposten ut (500 kr), en gårdsdag anordnades under våren och en lövkrauttdag under hösten. Två "hästhoppningshinder" har tillverkats av spillvirke. Under 2007 kommer ca 75000 kr att användas till trähästar, lekstuga, gunghästar, stora träbilar, en liten rutschkana, asfaltsfärg och utbyggnad av befintlig rutschkana.

Sunnerbyskolan

Detta har gjorts under tre arbetslördagar 2006:

- en vattentrappa i betong byggdes
- fruktträd planterades (äpplen, päron, plommon)
- en bandyplan
- en hinderbana
- ett utomhusschack

Under 2007 kommer fler åtgärder att göras och invigning av den nya gården under våren.

Sunnerbyskolan

Fagervik (skola/förskola)

Följande inköp har gjorts:

- lekstuga
- 9 stora utebord och 4 lekbord,
- växthus med tillbehör, grus för markarbete till växthus,
- planteringsbord, 15 planteringshinkar och planteringslådor
- barkmull till alla planteringar
- 180 st betongplattor
- stolpar till syrenhäckar och hallonland
- vinbärsbuskar och materiel för skydd till vinbärsbuskarna
- flaggstång
- vattenspridare och vattenslangar
- odlingslådor till varje avdelning
- färg för målning av lekstugor
- buskar (rododendron, brudspirea, rosor, pion, lagerhägg och perenner) och jordgubbsplantor
- pil till pilkoja och pilhäck
- stockar, rep och beslag till solskyddet över sandlådan (ett stort segel ger skugga)
- krokar till redskapen i trädgårdsförrådet
- skottkärra, järnspett, spadar, krattor mm.
- klätterställning
- stor basketbolltunna
- pingisbord

Kyrkskolan

På Kyrkskolans skolgård har det inte gjorts något på flera år. Men de har nyligen blivit tilldelade sina pengar och kommer att göra sitt gårdsarbete under våren 2007.

St Vika skola

Har gjort följande åtgärder:

- Gjutt fast en fågelgunga med EU-sand under
- Gjutt fast en klätterställning med EU-sand under
- Gjutt fast en specialbasketkorg
- Renoverat de gamla gungorna, gunghästarna och båten
- Rensat och planterat nytt i de gamla rabatterna
- Planterat tre träd (två fruktträd och en kaskadpil)
- Renoverat fotbollsmålen
- Inköpt färg för att måla på skolgården

Kostnad för gung- och klätterställning blev 69000 kr

Stora Vika skola